

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

DOM
2016-11-17
Meddelad i Växjö

Mål nr
2527-16

SÖKANDE

Space 360 AB, 556454-4897
Tjurholmsgränd 8
121 63 Johanneshov

MOTPART

Alvesta kommun
342 80 Alvesta

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

KONKURRENSVERKET	
2016-11-18	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

Dok.Id 140780

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: forvaltningsrattenivaxjo@dom.se
www.forvaltningsrattenivaxjo.domstol.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Alvesta kommun (*kommunen*) har genomfört en offentlig upphandling av ramavtal för tolkförmedlings- och översättningstjänster. Upphandlingen har genomförts som en förenklad upphandling enligt LOU. Elva anbudsgivare inkom med anbud i upphandlingen. Genom tilldelningsbeslut den 1 juli 2016 utsågs A.D. Man International AB (*A.D.*), Språkservice Service AB (*Språkservice*) samt AAR Translator AB till leverantörer av översättningstjänster. Genom tilldelningsbeslutet antogs de ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden baserat på förfrågningsunderlagets utvärderingskriterier.

Space 360 AB (*Space*) ansöker om överprövning i den del som avser översättningstjänster och yrkar att anbuden från A.D. och Språkservice ska förkastas alternativt att upphandlingen ska göras om.

Kommunen yrkar att ansökan om överprövning ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR*Space*

Anbuden från A.D. och Språkservice borde förkastas med hänvisning till 12 kap. 3 § LOU. Alternativt bör upphandlingen göras om då kommunen godkänt anbudspriserna från A.D. och Språkservice utan att i tillräckligt hög grad ha beaktat och insett innebörden av punkten 1.3.1.2 i förfrågningsunderlaget gällande priserna i den aktuella upphandlingen. I punkten 1.3.1.2 b i förfrågningsunderlaget står att anbudsgivaren ska redogöra för hur det säkerställs att ersättningarna till översättarna är korrekta och rimliga. Spaces motivering till sina anbudspriser accepterades av kommunen. Med detta krav i åtanke är det orimligt att A.D. och Språkservice kan utföra de efterfrågade tjänsterna med uppfyllande av det kvalitetskrav som explicit före-

skrivs i förfrågningsunderlaget med de mycket låga anbudspriser de har angivit. Så låga anbudspriser kan inte vara i linje med upphandlarens intentioner gällande anbudsgivarnas ersättningar till översättarna. Detta gäller i synnerhet anbudspriset från A.D. Ett alltför lågt pris hos andra anbudsgivare i syfte att erhålla en fördelaktig placering i rangordningen i tilldelningsbeslutet leder till förfång för anbudsgivare som angivit ett kommersiellt försvarbart pris. Det finns en uppenbar risk att anbudsgivare med onormalt låga priser erhåller en högre rangordning och därmed en större andel uppdrag. Sammantaget riskerar en skev prissättning att leda till att Space blir förfördelat vid tilldelningen av uppdrag. I enlighet med det anförda och med hänvisning till Kammarkollegiets rekommendationer gällande ersättningar till översättare måste anbuden från A.D. och Språkservice anses vara onormalt låga.

I förfrågningsunderlaget punkten 4.3.3.1 framgår om kompetens att de översättare som anlitas för uppdrag i första hand ska vara auktoriserade översättare, i andra hand dokumenterat kvalificerade yrkesöversättare eller av Kammarkollegiet godkända översättare. I Kammarkollegiets rekommendationer gällande ersättningar till översättare i samband med senaste ramavtalsupphandlingen framgår bl.a. att priserna enligt branschen i dagsläget för en frilansande översättare i Sverige ligger på minst 1,60 kr per ord för en allmän text av normalgraden och att det för språkkombinationer där efterfrågan på översättare överstiger tillgången kan priserna vara högre. Priserna för en frilansande översättare med fackkunskaper i Sverige ligger på minst 2,50 kr per ord. Det är osannolikt att A.D. kan leverera översättningsuppdrag i enlighet med kommunens krav till ett pris som utgör 42 % av det pris Space offererat, särskilt med de priser Kammarkollegiet anger som branschstandard, utan en tydlig och godtagbar redogörelse för hur A.D. definierar branschstandard samt hur Språkservice styr ersättning i förhållande till översättarens kompetens. Uppenbarligen har Kammarkollegiet och A.D. vitt

skilda uppfattningar om gällande branschstandard. En rimlig konklusion torde vara att Kammarkollegiets branschstandard ska gälla.

Kommunen

Under punkt 1.3.1.2 i förfrågningsunderlaget begär kommunen att anbudsgivarna ska redovisa sina kvalitetssäkringsrutiner. Kommunen begär explicit en beskrivning över hur anbudsgivarna säkerställer att översättarens ersättningsnivåer är korrekta. Kommunen har ingen skyldighet men får enligt 12 kap. 3 § LOU förkasta ett onormalt lågt anbud efter att skriftligen ha begärt en förklaring och inte fått ett tillfredsställande svar. Kravet i angiven punkt har i vissa fall krävt ett förtydligande under utvärderingen däribland från A.D. och Space. I förtydligandet beskriver A.D. ingående sina anställningsvillkor och löner, hur kompetens värderas enligt branschstandard och hur en effektiv organisation bidrar till lägre kostnader. Kommunen har i detta fall erhållit ett tillfredsställande svar och har inte sett någon anledning att förkasta det av A.D. lämnade anbudet. Språkservice har redan i sitt anbud lämnat ett tillfredsställande svar i vilket de beskriver hur ersättning styrs i förhållande till översättarens kompetens samt gällande villkor för respektive avtal. Kommunen har därför inte heller sett någon anledning att förkasta Språkservices anbud.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Av 1 kap. 2 § andra stycket 1 LOU följer att endast 15 kap. tillämpas i fråga om offentlig upphandling som avser tjänster enligt bilaga 3 (B-tjänster).

Av 15 kap. 1 § LOU följer att detta kapitel gäller för sådan upphandling som avses i 1 kap. 2 § andra stycket LOU. Av 15 kap. 2 § LOU följer att vid of-

fentlig upphandling enligt detta kapitel tillämpas även bl.a. kap. 1 kap, 11 kap. 6 § och 16 kap. Därtill tillämpas även kap. 5 utom såvitt avser 5 kap. 5 § beträffande kravet på minst tre leverantörer för sådana ramavtal som omfattas av 5 kap. 6 §. Av 15 kap. 13 § som gäller kontroll och uteslutning av leverantörer framgår att även 10 kap. 1-3 §§ är tillämpliga.

Av 1 kap. 9 § LOU följer att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol enligt 16 kap. 4 § 1 LOU överpröva en upphandling.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i samma lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten, enligt 16 kap. 6 § LOU första stycket, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av 15 kap. 17 § LOU följer att en upphandlande myndighet får förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

I mål om ingripande enligt LOU gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange de omständigheter som utgör grunden för talan. Vidare gäller att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Förfrågningsunderlaget

Av förfrågningsunderlaget framgår att avsikten är att teckna ramavtal med minst tre leverantörer inom varje uppdragsdel.

I punkten 1.3.1.2 anges följande. Anbudsgivaren ska kunna garantera en professionell nivå på sina åtaganden gentemot kunden och ha en teknisk förmåga och kapacitet för att klara uppdraget. Anbudsgivaren ska lämna en kort beskrivning av företagets verksamhet, affärsidé samt antal anställda eller på annat sätt anlidade resurser. Det ska framgå hur det säkerställs att anbudsgivaren har resurser, kompetens och erfarenhet att utföra uppdraget, samt en beskrivning av hur kvaliteten på genomförda uppdrag säkerställs enligt nedan. Leverantören ska ha dokumenterade rutiner för kvalitetssäkring av uppdrag och tolkar.

I punkten 1.3.1.2 b) anges följande. Redovisning av kvalitetssäkringsrutiner för utförande av uppdrag, såsom hur det säkerställs att tolkar och översättares sekretessförbindelse upprättats, tolk/översättares formella kompetens är rätt angiven, att tolkar och översättare arbetar i enlighet med god tolksed/translatorsed samt att tolkar/översättares samtliga ersättningsnivåer är korrekta.

I punkten 4.3.3.1 anges bl.a. att samtliga översättare som anlitas ska förstå det svenska språket och det aktuella tolkspråket samt ha undertecknat sekretessförbindelse. De översättare som anlitas för uppdrag ska i första hand vara auktoriserade översättare, i andra hand dokumenterat kvalificerade yrkesöversättare eller av Kammarkollegiet godkända översättare. Samtliga översättare som erbjuds ska ha god kännedom om innebörden i god translatorsed.

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om kommunen agerat i strid mot LOU:s regler på ett sådant sätt att Space lidit eller kan komma att lida skada och att det därmed föreligger skäl för ett ingripande enligt LOU.

Kommunen har upphandlat ett ramavtal för, såvitt avser nu aktuell ansökan om överprövning, översättartjänster och har tillämpat ett förenklat förfarande avseende B-tjänster enligt 15 kap. LOU som omfattar upphandlingar utanför det direktivstyrda området. Även inom ramen för ett sådant förfarande får den upphandlande myndigheten förkasta ett anbud som är onormalt lågt men först sedan den skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar. När upphandlande myndighet fått in förklaringar till anbudet ska den bedöma om förklaringarna är godtagbara och att anbudet trots det låga priset är seriöst menat. Denna bedömning får göras i varje enskilt fall med hänsyn till upphandlingsföremålet (jfr prop. 2006/07:128 s. 407). Det finns inga bestämmelser i LOU som hindrar en anbudsgivare från att lägga låga anbud. Inte heller har upphandlande myndighet någon skyldighet att förkasta ett anbud som är onormalt lågt (se Kammarrätten i Jönköpings domar den 4 juni 2013 i mål nr 3998-12 respektive den 2 juli 2009 i mål 1247-09).

I målet har framkommit att kommunen krävt ett förtydligande av bl.a. A.D. under utvärderingen. Kommunen har bedömt det erhållna svaret som tillfredsställande då A.D. ingående beskrivit sina anställningsvillkor och löner, hur kompetens värderas enligt branschstandard och hur en effektiv organisation bidrar till lägre kostnader. Språkservice har enligt kommunen redan i sitt anbud lämnat ett svar som kommunen bedömt tillfredsställande i vilket de beskriver hur ersättning styrs i förhållande till översättarens kompetens samt gällande villkor för respektive avtal. Kommunen har ingen skyldighet att förkasta onormalt låga anbud och det är vidare upp till kommunen att

bedöma de infordrade förklaringarna från anbudsgivarna. Att kommunen antagit dessa anbud innebär således inte ett agerande i strid med bestämmelserna i LOU. Space kan därmed inte anses ha lidit skada eller kan anses komma att lida skada härför. Det saknas därmed skäl för förvaltningsrätten att ingripa i upphandlingen. Vad Space anfört i övrigt föranleder inte heller någon annan bedömning. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV3109/1D-LOU)

Anders Poulsen
rådman

Föredragande: Cecilia Degerhammar

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

